

13. aprill Palmipuudepäha
17. aprill Suur Neljapäev
18. aprill Suur Reede
19. aprill Vaikne Laupäev
20. aprill Kristuse ülestõusmise püha
21. aprill Teine ülestõusmispüha
1. mai Kevadpüha, apostlite Filippuse
ja Jaakobus Noorema päev ehk viilipäev
11. mai Emadepäev

APRILL 2025

Koguduse leht

eesti
raamat
500
aastat

Jeesus ütles jüngeritele: „Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule!“ Mk 16:15

EESTPALVED

Issand Jeesus Kristus, toida meid oma eluleivaga ja anna meile juua õnnistuse karikast, mille Sa oled meie jaoks seadnud.

Kõigeväeline Jumal, oma Poja alanduse läbi ülen-dasid langenud maailma ja päästsid meid surma lootusetusest. Õpeta meid mõistma Sinu sõna töö-tusi ning ava meie süda vastu võtma lunastuse sõ-numit.

Issand Jeesus, meie Päästja. Anna meile julgust ja vaprust järgida Sind ka raskuste ja ebaõnnetumiste hetkedel.

Hea taevane Isa, me täname Sind saabunud keva-de eest. Õnnista kõiki kevadisi põllu- ja aiatõid, et meil oleks sügisel rikkalikult saaki salvedesse ko-guda.

ÜLESTÕUSMISPÜHADE TEENISTUSED

Ilumäe kirikus

17. aprillil kl 18 Suure Neljapäeva armulauaga jumalateenistus.

18. aprillil kl 13 Suure Reede ristitee algab Ilumäe kirikust.

20. aprillil kl 13 Kristuse ülestõusmise püha.

Haljala kirikus

17. aprillil Suure Neljapäeva jumalateenistus algusega kl 18.

18. aprillil Suure Reede ristikäik algusega kl 18.

20. aprillil Ülestõusmispüha missa algusega kl 10.

21. aprillil Teise ülestõusmispüha jumalateenistus algusega kl 18.

Käsmu kirikus

18. aprillil Suure Reede ristikäik algusega kl 15.

20. aprillil Ülestõusmispüha missa algusega kl 15.

Esku kabelis

27. aprillist alates taas jumalateenistused iga kuu neljandal pühapäeval algusega kl 12.30.

Vainupea kabelis

19. aprillil kl 18 Ülestõusmispüha vigiilia.

Teenivad Haljala koguduse õpetaja Urmas Karileet ja koguduse diakon Ahti Bachblum.

KOGUDUSTE KONTAKTID

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Õpetaja Urmas Karileet,
tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum,
tel 5361 3273, ahti.bachblum@eelk.ee
Juhatuse esimees Margus Punane, tel 504 9998
a/a EE552200221028664113

SA Esku Kabel (EELK Haljala kogudus)

Vello Väinsalu, tel 504 7916, vellovainsalu@gmail.com.
Õpetaja Urmas Karileet,
tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
a/a EE942200221046039021

EELK Käsmu kogudus

Õpetaja Urmas Karileet,
tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Juhatuse esimees Kaie Kase, tel 514 1198
Koguduse diakon Tia Vene, tel 5814 1366
A/a EE861010502018079003

Vainupea kabel

Sigrid Nuutre, Vainupea külavanem,
+372 5300 6433, sigrid.nuutre@gmail.com,
www.vainupea.ee

EELK Ilumäe kogudus

Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson,
tel 5345 8594, mlerikson@gmail.com.
Juhatuse esimees Oie Alt, tel 5809 1356, ilumae@eelk.ee
Kalmistuvaht: Külli Pajuste, tel 5561 3039
SEB: a/a EE241010502001277003
LHV: a/a EE507700771009811008
Koduleht: ilumae.eelk.ee
facebook.com/ilumaeikirik/
Annetatava LHV pangalingi kaudu:
vaata ilumae.eelk.ee/annetused

PÜHITSETUD VANDENÕU

Aeg möödub kiiresti. Alles olid jõulud ja me käisime jõulukirikus ning tähistasime Jeesuse sünnipäeva.

Nüüd oleme jõudnud Suurde Nädalasse: Palmi-puudepäha, Suur Reede, Vaikne Laupäev, Üles-tõusmispüha.

Pühad on meie elu osa ja need on tulnud elust enesest.

Mõnikord jääb meil tabamata sündmuste tegelik tähendus, sest oleme liigselt koormatud omaenda muredega. Nii on see olnud läbi aegade.

Selleks, et mõista paremini siinkohas käsitleta-vaid sündmusi, tuleb meil teada, milline oli etteku-jutus Messiasist Jeesuse ajal.

Messia tähendus – heebrea keeles ‘Mashiah’; kreeka keeles Khristós eesti keeles ‘salvitu, võitu, võitnud isik, oli algselt Vana Testamendi salvitud kuningate ja ülempreestrite tiitel. Hiljem samastati Messiat Jesaja prohvetikuulutuses mainitud Taaveti pojaga, kes toob juudi rahvale võidu ja õitsengu.

Kristluses on sõna ‘Mashiah’ kreekakeelsest tõl-kest saanud Jeesuse tiitel – Kristus.

Jeesuse elu ja õpetus oli leppimatus vastuolus kõi-gi juudi messiateooriaga. Lapsest saadik sisendati neile, et Messias saab võidukas poliitiline juht, kes vabastab juudid orjusest ning taastab Iisraeli iidse au. Kannatav Messias oli juudi põhimõtetega vastuolus.

Piibliteadlane Millar Burrows on öelnud: „Jee-sus erines sedavõrd juutide ettekujutatud Taaveti pojast, et isegi tema jüngrid ei osanud messiaideed Jeesusega seostada”.

Kui Jeesus äratas surnuist Laatsaruse Betaaniast, ödede Maarja ja Marta venna, vallandas see terve rea sündmusi, mis tõukasid Jeesust tema enda sur-ma poole – ja ka austamise poole. (Jh 11:45–53)

Paljud juudid uskusid temasse. Aga oli ka neid, kes olid imeteost ärritunud ja oma uskmatuses ka-rastunud.

Mõned neist läksid variseride juurde ja rääkisid, mida Jeesus tegi, et kiusliku kavatsusega innustada neid veelgi jõulisemalt teda kohtu alla andma.

Kutsuti kokku juutide Suurkohus ehk Süneed-rium, sest imed ja tunnustused ei garanteeri inimeste vastuvõtlikust Jumalale.

Juutide Suurkohus oli palju enam, kui kohus, see oli omavalitsusorgan, millel oli muuhulgas ka koh-

Käsmu kiriku altar. Foto: Mikk Leedjärv

tuvõim. Süneedriumi liikmed ei olnud kohtunikud selle sõna tänapäevases mõistes, pigem nagu voli-kogu liikmed.

Vaieldi selle üle, mida nad peaksid selle Jeesu-sega ette võtma; nad ütlesid: „Mis me teeme? See inimene teeb palju tunnustähti (imesid)”.

Kaalukeeleks sai oht, mille nad mõistsid oma ko-gudusele ja rahvale roomlastest: „Kui me jätame ta rahule, hakkavad kõik temasse uskuma, ning siis tu-levad roomlased ja võtavad ära nii meie pühapaiga kui ka rahva.” (Jh 11:48)

Ülempreestrite ja variseride hirm oli selles, et Jeesuse, kui karismaatilise liidri kasvav populaar-sus ohustab neid ja võimupositsioon juutide keskel kaob.

Jeesuse üle otsustamise võttis enda kätte ülemp-reester Kaifas.

Ta ütles: „Teie ei tea midagi ega mõtle, et teile on parem, et üks inimene sureb rahva eest, kui et kogu rahvas hukkab.” (Jh 11:50)

Kaifas ei teadnud, et ta räägib prohvetlike sõnu. Ta ei rääkinud seda omast tarkusest, vaid Jumal rää-kis tema kaudu, et Jeesus peab surema mitte ainult selle rahva eest, vaid kõikide rahvaste eest.

Kaifas pidas ‘selle rahva’ all silmas neid, kes järgi-sid kangekaelselt judaismi, kuid Jumal pidas silmas kogu inimkonda.

Nagu kõigi inimeste südamed on Jumala käes, on ka nende keel.

Jumal võib teha ja teeb sageli kurjadest inimes-test tööriistu oma eesmärkide teenimiseks, isegi vastupidiselt nende kavatsustele.

Prohvetlikud sõnad suus ei ole eksimatu tõend armu põhimõttest südames.

Kaifasest tundub, nagu oleks ta tõeliselt mõist-nud Jeesuse missiooni – ometi on tema vandenõu plaan pime Jumala suurte eesmärkide suhtes.

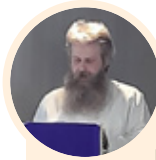
Suurkohtu liikmed ei tundnud kordagi huvi Jee-suse isiku kohta. Neid ei huvitanud, kes Jeesus tege-likult on ja miks ta neid asju teeb.

Praegu on sellest möödunud ligi kaks tuhat aas-tat, mil Jeesus suri ristil (aastal 30 pKr). Ta suri meie eest! Jumal Isa äratas Ta kolmandal päeval surnuist üles, et meie, kui me Temasse usume, saaksime iga-vese elu.

Jeesus Päästja kogub kokku laiali hajutatud Juma-la lapsed, üle kogu maailma.

Ülestõusmispüha tähendus on, et Jeesus on üles-tõusnud! Ta tõepoolest elab!

„Aga rahu Jumal ise pühitsegu teid läbinisti ning teie vaim ja hing ja ihu olgu tervikuna hoitud lait-matuna meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemiseks!” Aamen. (1Ts 5:30)

Mait Berg

Mait Berg on Käsmu koguduse liige ja õpib EELK Usuteaduse Instituudis magistrantuuris esimesel kursusel usuteadust. Teenib kaasa Käsmu koguduses. On lõpetanud Tartu Kõrgema Usuteadusliku Seminari, pastoraalteoloogia erialal.

MAI ON APOSTLITE FILIPPUSE JA JAAKOBUS NOOREMA MÄLESTUSPÄEV EHK VIILIPÄEV

Vilipäev õhutab meid järgi-ma pühade apostlite eeskujul. Nad said Jeesuse õpilasteks ja pidid nagu meiega kogema, et taevalistest asjadest arusaamise omandamine ei sünni üleöö mängleva kergusega. Nad kogesid kannatusi ja tagaku-samist oma usu tunnustamise pä-rast, pidid oma maise elugi ohvriks tooma, ent kõige selle juures rajasid nad oma usu ja lootused Jeesuses Kristuses ilmunud Jumala armule ning pärisid Jumala kadumatu ku-ningriigi rõõmu. Meie Isa majas on palju eluasemeid ning nagu Filip-pust ja Jaakobust, nii ootab Jeesus Kristus sinna ka igaüht meist, et võiksime olla igavesti õnnelikud.

Filippus oli pärit Geneetsareti järve äärest, sellestasest Betsaida kalurikülalt, kust pärinesid ka Peet-rus ja Andreas. Ta oli üks esimesi, kes pärast Jeesuse ristimist Jorda-nis jättis kõik maha ning sai Jeesuse jüngeriks, kui Tema neid ennast järgi-ma kutsus

Nagu teised jüngrid, jätkas Filip-pus pärast Jeesuse taevaminemist kuulutustööd, Filippus jutlustas Jeesusest, Jumala Pojast, esmalt

oma kodukandis. Pärast seda läks ta Früügiasse, kus ta naelutati aastal 81 Hierapolisest risti ja loobiti kividega surnuks Sinna ta ka algselt maeti, kuid hiljem viidi tema põrm Rooma Kaheteistkümneme Apostli basiilikas-se.

Jaakobus Nooremast, keda ni-metati ka „Jeesuse vennaks“ (ta oli Issanda sugulane, võimalik, et onu-poeg), ei räägi evangeeliumid muud, kui seda et ta isa nimi oli Alfeus.

Pärast Nelipüha imet kasvas tema autoriteet algkirikus nii suu-reks, et temast sai Jeruusalemma esimene piiskop. Rahvas pidas temast väga lugu. Sellele avaldas mõju ka tema välimus: „naatsaret-lasena“ (nasiirina) ei lõiganud ta iialgi oma juukseid või habet. Jaakobus suri märtrisurma juba aasta pärast Filippust. Juudi preestri-te ässitusel heitis rahvahulk ta templimüürit alla. Paljud juudid nurisesid selle mõrva pärast ning said päästetud Jaakobuse sõnade ja eeskujul varal usu, et Jeesus on töötatud Messias.

Allikas:https://e-kirik.eelk.ee/2023/